

NOWOŚCI WYDAWNICZE

BARBARA HAJDUK, EDWARD HAJDUK, „O POMOCY SKUTECZNEJ I NIESKUTECZNEJ”
OFICyna WYDAWNICZA UNIwersyTETU ZIELONOGÓRSKIEGO, ZIELONA GÓRA 2008

W 2008 nakładem Oficyny Wydawniczej Uniwersytetu Zielonogórskiego ukazała się książka autorstwa Barbary i Edwarda Hajduków „O pomocy skutecznej i nieskutecznej”. Pozycja adresowana jest do szerokiego kręgu odbiorców, których aktywność zawodowa lub pozazawodowa związana jest z organizowaniem i udzielaniem pomocy. Przede wszystkim można ją rekomendować studentom pedagogiki, socjologii oraz kierunków nauczycielskich, a także pracownikom instytucji pomocy, urzędów pracy, centrów pomocy rodzinie. Jej lektura będzie również interesująca dla pracowników nauki badających teoretyczne zagadnienia udzielania pomocy. Autorzy proponują Czytelnikowi wnikliwe omówienie problematyki pomocy, którego celem jest uporządkowanie wiedzy o nieodzownym i pożądanym udziale człowieka w życiu innych ludzi.

Kompozycja książki jest przejrzysta i uporządkowana. Czytelnik jest zaznajamiany zarówno od strony teoretycznej jak i praktycznej z różnymi aspektami pomagania, uwarunkowaniami i formami udzielania pomocy i bez trudu odnajdzie interesujące go zagadnienia. Autorzy rozpoczynają wykład od nakreślenia obszaru analiz i dyskusji na temat problemów definicyjnych, analizują przydatność i zasadność wykorzystania innych pojęć mieszczących się w obszarze podjętej tematyki, analizują ich zakresy semantyczne ilustrując rozważania teoretyczne przykładami z praktyki społecznej. Następnie stosując czytelne kryteria dokonują merytorycznego podziału rodzajów pomocy. Przedmiotem uwagi są również wyznaczniki gotowości do pomagania innym. Ich szerokiemu omówieniu poświęcony jest kolejny rozdział. W dalszej części pracy Autorzy omawiają modele udzielania pomocy przywołując wyniki badań eksperymentalnych i osiągnięcia psychologii w budowaniu modeli teoretycznych zachowań allocentrycznych. Ostatnia część pracy poświęcona została instytucjonalizacji pomocy i instytucjom pomocowym. Tematyka ta zaprezentowana jest w dwóch ostatnich rozdziałach. Pierwszy z nich zawiera omówienie uwarunkowań procesu instytucjonalizacji i jego konsekwencji. W tym fragmencie książki czytelnik znajdzie między innymi rozważania dotyczące skuteczności pomocy. Autorzy stawiając pytania o skuteczność pomagania lokują dyskusję wokół zagadnień prakseologicznych związanych z pomaganiem, uwarunkowań nieskuteczności pomagania i dylematów związanych

z kontynuowaniem prospołecznej pomocy nieskutecznej. Zamykający książkę rozdział zawiera prezentację instytucji opieki i pomocy. Autorzy omawiają podobieństwa i różnice między instytucjami i przedstawiają kryteria ich podziału, przedstawiają cele działalności tych instytucji oraz wskazują normy, które wyznaczają kierunek profesjonalnym działaniom pomocowym.

Czytelnicy, którzy sięgną po książkę z pewnością docenią jej poznawcze walory. Wnikliwa refleksja nad problemami pomocy współgra bowiem z bogatymi odwołaniami do literatury i wieloaspektowym ujmowaniem omawianych zagadnień.

Dodatkowym atutem książki jest jej staranne przygotowanie od strony edytorskiej.

Edyta Mianowska

DOLAŃSKI D., NITSCHKE B. (RED.),
IN GREMIUM. STUDIA NAD HISTORIA, KULTURĄ I POLITYKĄ, T. 2,
PRACA ZBIOROWA, S. 174, OPRAWA
BROSZUROWA, B5, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2008

Artykuły: Henryk Streit, *Znaczenie i rola świadków w legalizacji wczesnośredniowiecznych dokumentów na przykładzie wybranych dokumentów zakonu templariuszy*; Krzysztof Benyskiewicz, *Układ pokojowy Władysława Hermana z Brzetysławem II w 1093 (94) roku w świetle Kroniki Kosmasa*; Marek Smoluka, *Humanizm a edukacja dzieci Henryka VIII*; Robert Buczak, *Kontrowersje i ponadczasowy wydzźwięk legendy „Rokoszu Gliniańskiego” w sarmackiej wizji dziejów Augusta Kotulskiego*; Maria Barbara Topolska, *Geneza i charakter prądów zachodnioeuropejskich oświecenia w Wielkim Księstwie Litewskim*; Renata Knyspel-Kopec, *Polska historiografia XIX wieku wobec zagadnienia „kłęski pogrunwaldzkiej”*; Mirosław Świt, *Immanuela Kanta rozumienie historii powszechnej*; Eligiusz Podolan, *Gminowładztwo Lelewela czy feudalizm Karamzina - ustrój panujący w obszarze Rusi w średniowieczu*; Dariusz Miszewski, *Próba porozumienia polsko-czechosłowackiego na tle działalności klubu czesko-polskiego w Moskiewskiej Ostrawie w latach 1929-1934*; Paweł Smolarek, *Dylemat „Rosomaka”. Problem przetargu na kotołowy transporter opancerzony dla Wojska Polskiego w świetle pisma „Polska Zbrojna” i „Raportu Macierewicza”*; Agnieszka Opalińska, *Problem lustracji w krajach Europy Środkowo-Wschodniej i w krajach bałtyckich*.

Recenzje i omówienia: Mariangela Monaca, *La Sibilla a Roma. I libri sibillini fra religione e politica*, Cosenza 2005, 324 s., (Andrzej Gillmeister); Mečislav Borák a kol. (red.), *Perzekeuce občanů z uzemi dnešni České republiky v SSSR. Sbornik příspěvků, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, Praha 2003, 331 s., (Andrzej Małkiewicz)*.

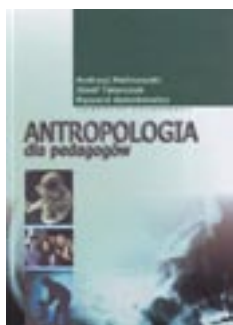
[Ze Spisu treści]

KOZIOŁ E., KOBYLECKA E. (RED.)
ZACHOWANIA ZAWODOWE
NAUCZYCIELI I ICH UWARUNKOWANIA, PRACA ZBIOROWA, S. 372,
OPRAWA BROSZUROWA, B5, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2008

Niniejsza publikacja, którą przekazujemy w ręce Szanownych Czytelników, stanowi wynik twórczej pracy wielu osób. Książka składa się z dwóch części. W pierwszej autorzy poszczególnych artykułów podejmują, z różnych punktów widzenia, próbę analizy pożądanych zachowań nauczyciela w zmieniającej się rzeczywistości edukacyjnej współczesnego świata. W drugiej części są analizowane rozmaite konteksty zachowań zawodowych nauczycieli, wynikające z różnorodności pełnionych przez nich ról oraz nabywanych doświadczeń, doskonalenia, doskonalenia i samodoskonalenia.

[ze Wstępu]

MALINOWSKI A., TATARCZUK J., ASIENKIEWICZ R., ANTHROPOLOGIA DLA PEDAGOGÓW, S. 225, OPRAWA TWARDA, A4, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2009

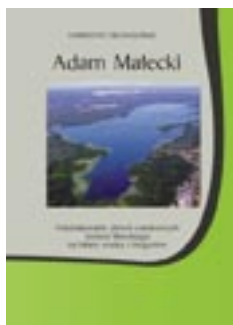
Na studiach pedagogicznych pojawił się przedmiot „Antropologia kultury”, a dlaczego nie antropologia pedagogiki łącząca antropologię kultury z antropologią fizyczną? W programach studiów antropologicznych studenci poznają elementy antropologii kultury zaliczając przedmiot archeologa oraz etnologa. Z tych względów sądzimy, że antropologowie są predysponowani do wykładania antropologii dla pedagogów oraz biomedycznych podstaw rozwoju i wychowania.

Pozwoliłobyśmy wzbogacić treści w prezentowanym podręczniku, naszym zdaniem, o niezbędne zagadnienia dotyczące motoryczności człowieka, w tym podziału ćwiczeń fizycznych i ich pomiaru oraz problematyki z zakresu rytmów biologicznych jakże istotnych w przyszłej pracy pedagoga szkolnego.

Nasza propozycja jest pierwszą podręcznikową próbą wprowadzenia takiej antropologii do pedagogiki (...). Główne akcenty położono na problemy zróżnicowania biologicznego człowieka - rasę, konstytucję, płeć, wiek(...).

Nasz podręcznik stanowi wstęp do antropologii, jest niewątpliwie lokalną próbą ujęcia zagadnień, które jak antropomotoryka czy biomechanika wyrastają w znacznej mierze z antropologii.

[Prof. zw. dr hab. Andrzej Malinowski]

MAŁECKI A., ODDZIAŁYWANIE ZLEWNI CZĄSTKOWYCH JEZIORA SŁAWSKIEGO NA BILANS WODY I BIOGENÓW, S. 167, OPRAWA BROSZUROWA, B5, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2008

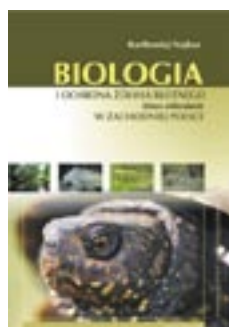
Celem niniejszej pracy jest przedstawienie wpływu użytkowania ziemi w zlewniach cząstkowych Jeziora Sławskiego na bilans wody i biogenów. Podjęto próbę określenia naturalnych i antropogenicznych czynników wpływających na jakość wód Jeziora Sławskiego.

Założono, że interpretacja wyników analiz chemicznych wód powierzchniowych i opadowych, warunków meteorologicznych, poziomu produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz sieci osadniczej, umożliwi jakościową ocenę wpływu tych czynni-

ków na przemieszczanie się składników mineralnych do wód powierzchniowych. W badaniach uwzględniono ważniejsze czynniki charakteryzujące zlewnie cząstkowe, tj. strukturę i rzeźbę terenu, gleby, wody powierzchniowe i opadowe oraz działalność ludzką.

Zlewnia Jeziora Sławskiego jest górną częścią zlewni rzeki Obrzycy, która stanowi główne źródło wody pitnej dla miasta Zielonej Góry i wszystko, co się w jej obrębie dzieje, bezpośrednio wpływa na jakość tych wód. Zbilansowanie ilości zanieczyszczeń wprowadzanych i odprowadzanych ze zlewni pozwala ocenić jej zdolność do ich akumulacji i transportu, która może być miarą zagrożenia środowiska. Poznanie procesów zachodzących w zlewni pozwala na choćby częściową ich kontrolę oraz zapobieganie niekorzystnym zmianom.

[ze Wstępu]

NAJBAR B., BIOLOGIA I OCHRONA ŻÓŁWIA BŁOTNEGO (EMYS ORBICULARIS) W ZACHODNIEJ POLSCE, S. 162, OPRAWA BROSZUROWA, B5, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2008

Zainteresowanie żółciem w ostatnich latach wyraźnie wzrosło za sprawą prowadzenia szeroko zakrojonych badań jego populacji w różnych, głównie europejskich, ale także pozaeuropejskich krajach. To zainteresowanie związane jest przede wszystkim z ciekawą biologią gatunku, dużą różnorodnością jego populacji, lokalnie szybkim spadkiem ich liczebności oraz postępującym niszczeniem stanowisk. Poza badaniami naukowymi, spora część prac skoncentrowana jest na biernej i aktywnej ochronie żółwia, wynikiem czego coraz lepiej poznane są aspekty jego bytowania na różnych obszarach. (...)

Głównym celem niniejszej monografii jest zaprezentowanie wyników wieloletnich badań reliktovej populacji żółwia błotnego w zachodniej Polsce, zasiedlającej ujściowy odcinek doliny rzeki Ilanki. W tej części kraju żółw był spotykany stosunkowo często jeszcze kilkadziesiąt lat temu. Ale niestety, do dnia dzisiejszego pozostała już ostatnia tak liczebna populacja, a zgromadzone wyniki badań na jej temat, zwłaszcza w odniesieniu do biologii rozrodu, wykorzystania siedlisk, migracji hibernacji mogą okazać się kluczowe przy podejmowaniu przyszłych badań, szczególnie obejmujących planowanie wszechstronnych działań ochronnych. Zaniechanie tych działań niewątpliwie sukcesywnie przyczyni się do zubożenia populacji lub nawet do jej całkowitego zniknięcia już w niepodległej przyszłości.

[ze Wstępu]

PAŁUCKA-CZERANIAK I., ZMAGANIA Z DYSTANSEM. O JĘZYKU PRZEDMÓW DO POLSKICH PUBLIKACJI NAUKOWYCH, 284 S., OPRAWA BROSZUROWA, A5, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2008

Czy rzeczywistość daje się opisać w sposób wolny od emocji i subiektywizmu poznania? Jak oddzielić twórczą pasję i zaangażowanie w poznanie

świata od przedmiotu opisu? Co wolno uczonemu zmienić w sposobie przekazywania treści naukowych bez podejmowania ryzyka braku akceptacji czy niezrozumienia? Jakim wreszcie musi się stać człowiek podejmujący trud dzielenia się z innymi swą wiedzą i postrzeganiem rzeczywistości?

Te właśnie pytania stały u początku rozważań nad dystansem w zachowaniu komunikatywnym, a poszukiwanie odpowiedzi zaowocowało niniejszą publikacją. Wyzyskuje ona refleksje i wyniki badań prezentowane w dysertacji doktorskiej, a jednocześnie rozszerza je i stawia w nowym świetle. Książka przedstawia analizę dystansu językowego nadawcy wobec komunikatu i adresata na tle wzoru zachowania językowego, który jest powszechnie nazywany przedmową, wstępem bądź wprowadzeniem.

Zainteresowanie badaniem przedmów do tekstów naukowych zrodziło się wskutek konferencyjnych i pokonferencyjnych polemik na temat emocjonalności języka naukowego. W trakcie dyskusji stało się oczywiste, że postulowany obiektywizm (...) poznanie naukowego przekłada się na współczesne wyobrażenie o stylu naukowym. Rozważanie aspektu emocjonalności wskazanego stylu było niemożliwe, gdyż dyskutanci kierowali się nie tyle obserwacją językowych faktów, ile założonymi *a priori* wyznacznikami stylowymi.

[ze Wstępu]

RATAJCZAK T., TROCHA B. (RED.),
FANTASTYCZNOŚĆ I CUDOWNOŚĆ. FANTASY W BADANIACH
NAUKOWYCH, PRACA ZBIOROWA, S.
229, OPRAWA BROSZUROWA, B5, OFI-
CYNNA WYDAWNICZA UZ, 2009

Niniejszy tom zawiera dziewiętnaście tekstów reprezentujących najnowsze wyniki badań z zakresu literatury i sztuki fantastycznej. Wyodrębniliśmy w nim cztery podstawowe obszary badawcze: artykuły rozpatrujące interesujące nas działy z punktu widzenia teologiczno-religioznawczego (dział pierwszy), analizy i przekroje historycznoliterackie na temat różnorodnych motywów i zagadnień podejmowanych w dawnych i współczesnych utworach szeroko rozumianej sztuki fantastycznej (dział drugi), szkice oddające charakter zjawisk językoznawczych (dział trzeci) oraz rozważania mieszczące się w kręgu zainteresowań bibliograficzno-księgoznawczych i (pseudo)faktograficznych (dział czwarty).

Autorami prezentowanych tekstów są uczeni polscy reprezentujący Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Zielonogórski, a także Akademię Pomorską w Słupsku, Kolegium Nauczycielskie im. G. Piramowicza we Wrocławiu oraz Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. C. Norwida w Zielonej Górze.

Rozważania teologiczno-religioznawcze rozpoczyna artykuł ks. Jerzego Szymika, w którym omówiony został związek literatury (w tym literatury fantasy) z teologią. Relacja jednej i drugiej ma polegać na wspólnej drodze od słowa ku Słowu, od „słowa pięknego” do „słowa prawdziwego”, tym bardziej że źródło ich pokrewieństwa tkwi w Biblii, „która jest i teologią, i literaturą zarazem, kwintesencją ich obydwu”. Pogłębione refleksje teologiczne zawiera artykuł ks. Eligiusza Piotrow-

skiego na temat filmu *Matrix* braci Wachowskich oraz ks. Andrzeja Draguły, analizującego Internet jako nową przestrzeń dla fantastyki i religijności. Szkicem zamykającym ten dział jest artykuł Bogdana Trochy poruszający problemy metodologiczne związane z obecnością mitu w literaturze fantasy.

[ze Wstępu]

SINICA M., JAZOWNIK L. (RED.)
EDUKACJA LITERACKA WOBEC
PRZEMIAN CYWILIZACYJNYCH I
KULTUROWYCH, PRACA ZBIOROWA, S.
417, OPRAWA BROSZUROWA, B5, OFI-
CYNNA WYDAWNICZA UZ, 2008

Książka oddana do rąk Czytelników gromadzi artykuły podejmujące refleksję nad drogami rozwoju polonistyki szkolnej w obliczu dokonującej się współcześnie transformacji cywilizacyjno-kulturowej, którą zwy-

kto się opatrywać mianem przełomu postmodernistycznego. Wkraczaniu świata zachodniego w późnoindustrialną fazę rozwoju gospodarczego towarzyszą istotne przeobrażenia cywilizacyjne (m.in. globalizacja, informatyzacja) oraz kulturowe (dewaluacja tradycyjnych wartości i autorytetów, desakralizacja świata duchowego, relatywizacja przekonań kulturowych, uniformizacja oraz „mcdonaldyzacja” kultury itd.). Echa tych procesów z wolna, ale jednak w coraz szybszym tempie, docierają także do Polski i wywierają coraz wyraźniejsze piętno na kształcie rodzimej kultury. (...) Przede wszystkim rodzą się pytania o charakterze diagnostycznym:

- Jakim przeobrażeniem, istotnym z edukacyjnego punktu widzenia, ulega współczesna kultura artystyczna (...)? Jak w efekcie rozwoju nowych mediów zmienia się rola literatury i społeczny obieg utworów literackich?
- Jak pod wpływem transformacji cywilizacyjno-kulturowej zmienia się polska młodzież i jakim przeobrażeniem ulega jej sposób istnienia w kulturze? Przede wszystkim zaś - jakim przekształceniom ulega jej świadomość literacka oraz jej kompetencja i praktyka językowa?
- Czy współczesna szkoła (...) w jej obecnym kształcie jest w stanie sprostać wyzwaniom, przed którymi staje ona w obliczu dokonującego się współcześnie przełomu społeczno-kulturowego? (...)

Wskazane kwestie wyznaczyły problematykę ogólnopolskiej konferencji naukowej, która odbyła się w Zielonej Górze w dniach 20-21 maja 2007 r. W prezentowanej książce zostały opublikowane wybrane referaty wygłoszone na tej konferencji.

[Od redakcji]

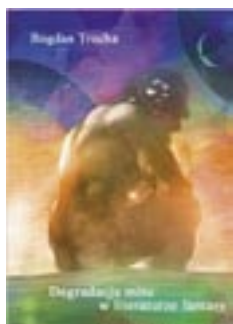
Umberto Eco twierdzi: „postmodernizm jest uniwersalną jakością każdej epoki, jej ironicznym metajęzykiem. Pojawia się wtedy, gdy epoka porzuca niewinność i rozpoznaje samą siebie”. Epoka ma znacznie mniejszy wymiar niż era, która wiąże się najczęściej z wynalazkami, stanowiącymi punkt zwrotny w dziejach świata. Postmodernizm wyrósł i ukształtował się w erze elektroniki, poprzedzonej z jednej strony zwycięstwem elektryczności, a z drugiej strony groźbą atomu. Jego uniwersalna jakość i ironicznym metajęzyk, a także rozpoznanie samego siebie może pomóc kulturoznawcom i fi-

lologom, ale dla szkolonych polonistów jest, jak się wydaje, zupełnie czym innym - właśnie wyzwaniem!

To prawda, że ponadnowoczesność burzy, destrukuje, wywołuje oburzenie i sprzeciwy, sięga po wartości, aby je odhumanizować, że od świętości „Słowa” (...) przechodzi do matactw komunikacyjnych multimedialnych i staje się, wbrew oczekiwaniom świata, nauczycielem i wychowawcą, ale... W wywołanej przez nią zawierusze rodzi się, na przekór wszystkiemu, potrzeba stabilności, między innymi w edukacji humanistycznej. Pojawia się konieczność zamiany destrukcji na dekonstrukcję, celem budowy świata kultury wzbogaconego nie tylko o cyberprzestrzeń, ale również o doświadczenia wyniesione z negacji podstawowych wartości.

Tak właśnie rozumieją wyzwanie postmodernizmu autorzy poszczególnych referatów. Myśl i troska polonistyczna są zamknięte w tym tomie.

[Prof. dr hab. Aniela Książek-Szczepaniakowa]

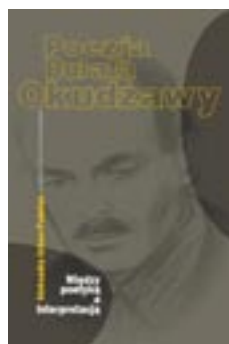
TROCHA B., DEGRADACJA MITU W LITERATURZE FANTASY, S. 429, OPRAWA BROSZUROWA, A5, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2009

Przedmiotem badania przedstawionego w niniejszej pracy jest zjawisko degradacji mitu i jego uobecnienie w literaturze fantasy. Oznacza to, że zagadnienia podejmujące kwestie związków fantasy z baśnią, eposem oraz legendą zostaną w tym wypadku objęte przez fenomenologiczną *epoche*, a w badaniach skupimy się tylko na opisie mitu, symbolu religijnego, mitologemu oraz metafory mitologicznej w literaturze. Omówiona zostanie też degradacja, która podlega nie tylko na desakralizacji, rozproszeniu, próbach racjonalizacji mitu czy też jego banalizacji i infantylizacji, ale także na powrocie do instruktażowych, to jest moralnych i poznawczych funkcji mitu, wprowadzanych wraz z elementami znaczeń odmitycznych do literatury fantasy. (...)

Ponieważ literatura fantasy ma wiele odmian, początkowe partie pracy poświęcone zostały zagadnieniom poetyki fantasy i jej subgatunków oraz związkom tej literatury z mitem i znaczeniami mitologiczno-symbolicznymi i ich specyficznym uobecnieniom. Dalsza część pracy poświęcona jest w całości zagadnieniom metodologicznym i ukazuje, w jaki sposób można posługiwać się fenomenologią religii, by wyodrębnić elementy fabuł mitycznych oraz określać ich źródłowe znaczenia. Dalsze uwagi poświęcone są morfologii *sacrum* (...) począwszy od emocjonalnych aspektów doświadczenia numinalnego, poprzez rozmaite wydarzenia opisujące manifestacje *sacrum* - od kratofanii aż po hierofanie - oraz ich związek z obrazem kosmosu, a także człowieka i istot nadnaturalnych. Następnie zajmujemy się analityką wyodrębnionych elementów mitycznych poprzez wskazanie ich pierwotnych funkcji określających powstanie świata, pojawienie się reguł organizujących jego istnienie oraz miejsce człowieka i istot nadprzyrodzonych w tym świecie. Pojawiają się tu nie tylko opisy rozmaitych mitycznych źródeł fantastycznych figur obecnych w tekstach fantasy, ale także opisy ważnych obrazów i metafor oddających szeroki modalnie paradygmat modelowego bycia człowieka wobec *sacrum*. Ukazany jest tu również wpływ modeli mitycznych na konstrukcję metafizyczną i aksjologiczną

świata przedstawionego oraz stosunek modelowego bycia *homo religiosus* do fikcji literackiej (...).

[ze Wstępu]

URBAN-PODOŁAN A., POEZJA BUŁATA OKUDŹAWY. MIĘDZY POETYKĄ A INTERPRETACJĄ, S. 275., A5, OPRAWA BROSZUROWA, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2008

Na temat poezji Bułata Okudźawy funkcjonuje dość rozpowszechniony pogląd, iż nie poddaje się ona analizie intelektualnej, że przeskakując stopnie logiki, poeta oddziałuje bezpośrednio na emocje odbiorcy. Niemniej od początku jego drogi twórczej liczne grono krytyków, a następnie badaczy - literaturoznawców, filozofów, historyków, muzykologów, socjologów oraz specjalistów innych pokrewnych dziedzin naukowych zarówno w ojczyźnie pisarza, jak i poza jej granicami, stara się zgłębić fenomen popularności oraz tajniki warsztatu tego wszechstronnego twórcy. Próba usystematyzowania stanu badań nad twórczością Okudźawy (...), skoncentruje się przede wszystkim na publikacjach odnoszących się do jednej z form tej twórczości - mianowicie do poezji, której poświęcone będą rozważania zawarte w niniejszej publikacji. (...)

Na zasadniczą część pracy składają się trzy rozdziały. Rozdział I, zatytułowany „Specyfika gatunkowa piosenki autorskiej Bułata Okudźawy”, ma charakter teoretyczno-historycznoliteracki. Została w nim przedstawiona geneza zjawiska piosenki autorskiej w Związku Radzieckim oraz podstawowe wyróżniki tego gatunku. (...)

Przedmiot dociekań rozdziału II stanowią „Główne motywy poezji”, zaprezentowane w trzech podrozdziałach, z których pierwszy został poświęcony motywom autobiograficznym, drugi podejmuje skomplikowaną problematykę *sacrum*, trzeci zaś traktuje o wątkach polskich.

Rozdział III, zatytułowany „Zagadnienia stylistyki”, przynosi rozważania o trzech dominantach, za które autorka niniejszej pracy uznała metaforyzację codzienności, personifikację *abstractum* oraz obecność tzw. figur kresu życia. (...)

[ze Wstępu]

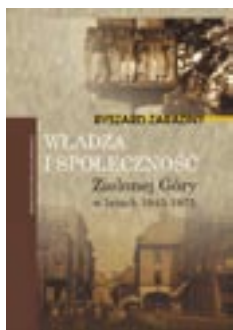
WACHOWIAK A. (RED.), SOCJOLOGIA JAKO SPOŁECZNA TERAPIA, PRACA ZBIOROWA, S.272, OPRAWA BROSZUROWA, B5, OFICyna WYDAWNICZA UZ, 2008

Prezentowany tom: *Socjologia jako społeczna terapia. Współczesna teoria socjologiczna i praktyka społeczna wobec jakości życia* w dużej części zawiera referaty, zaprezentowane na XIII Zjeździe Socjologów, który odbył się w dniach 13-16 września 2007 roku w Zielonej Górze, pod hasłem: *Co nas łączy, co nas dzieli* (...).

Wiele z zamieszczonych w tomie tekstów wygłoszonych zostało przez ich autorów w grupie tematycznej, zorganizowa-

nej w ramach zjazdu przez dr hab. Annę Wachowiak, prof. UZ, oraz mgr Joannę Frątczak-Muller. Pomysł, aby zatytułować grupę tematyczną i namówić do wzięcia udziału w niej zainteresowanych autorów oraz dobrać do niej adekwatne materiały, wziął się nie tyle z chęci dobrego współbrzmienia z tematem wiodącym zjazdu, ile raczej zjazd był świetnie nadarzącą się okazją, aby najbliższe nam zainteresowania socjologiczne i pojawiające się w ich obrębie problemy społeczne, refleksje, badania socjologiczne i wynikające z nich wnioski pokazać. Te obszary zainteresowań dotyczą socjotechnicznej funkcji socjologii, jej mocy korzystnego wpływu na bieg spraw społecznych, kształtowania rzeczywistości oraz zmiany niekorzystnych scenariuszy.

[ze Wstępu]

ZARADNY R., WŁADZA I SPOŁECZNOŚĆ ZIELENEJ GÓRY W LATACH 1945-1975, S.714, OPRAWA BROSZUROWA, B 5, OFICYNA WYDAWNICZA UZ, 2009

Podstawą tej pracy, oprócz wnikliwej analizy problematyki zawartej w literaturze dotychczas opublikowanej i przedstawiającej stan badań w tym zakresie, była kwerenda archiwalna. Podstawowe materiały zgromadzone są w Archiwum Państwowym w Zielonej Górze (...). Kwerendą objęto zarówno dokumenty instancji partyjnych: wojewódzkiej, powiatowej i miejskiej, ale także (...) zakładowych, zarówno tych posiadających etatowe kadry w postaci komitetów zakładowych, jak organów społecznych POP. Na podkreślenie zasługuje wiedza zdobyta na podstawie protokołów z posiedzeń gremiów partyjnych, dotychczas niedostępnych, milicyjnych i prokuratorских.

Wnikliwej analizie poddano protokoły posiedzeń władz miejskich i powiatowych, jak również wojewódzkich (...). Ponadto przedmiotem badań były dokumenty innych instytucji państwowych: prokuratury i sądów, Milicji Obywatelskiej, cenzury, oraz ówczesnych organizacji społecznych i kulturalnych. Istotne znaczenie odegrały także zasoby archiwalne zgromadzone w Archiwum Diecezjalnym Kurii Biskupiej w Zielonej Górze.

Układ i treść pierwszego rozdziału mają na celu całościowe zaprezentowanie sytuacji społeczno-politycznej w ciągu całego okresu badawczego. Rozdział ten zawiera najpełniej opisane pierwsze lata powojenne z kształtowaniem się życia społecznego i walki politycznej oraz bardzo trudnymi procesami adaptacji i asymilacji społeczności zielonogórskiej nie wykluczając ludności autochtonicznej i niemieckiej. Rozdział drugi dotyczy kształtowania się organizacji o charakterze politycznym. Rozdział trzeci dotyczy sfery społecznej (...). Rozdział czwarty z kolei prezentuje bardzo istotny element kontroli władz, jakie spełniają media w systemach demokratycznych. Kontynuację prezentacji rozwoju środowiska stanowi rozdział piąty, w którym cechą charakterystyczną była inwencja samego środowiska. Każde z tych środowisk na trwałe wpisało swoje zasługi dla tworzenia trwałych wartości w społeczności zielonogórskiej. Tworzyło je od podstaw, zarówno w sensie organizacyjnym, jak i odbioru. Dotyczyło

to środowiska literackiego, malarzy-plastyków i naukowego. Ich działalność spowodowała, że Zielona Góra przestała być „białą plamą” na mapie kulturalnej i naukowej Polski. Ich inwencja twórcza musiała uzyskiwać wsparcie organizacyjne ze strony struktur administracyjnych, a to już przesądzało o konieczności akceptacji politycznej.(...) Władza i społeczność lokalna, przynajmniej w Zielonej Górze, współpracowały ze sobą w tworzeniu warunków sprzyjających „urbanizacji” mieszkańców.

[ze Wstępu]

ZAWODNIAK J., ROZWIJANIE SPRAWNOŚCI PISANIA W DYDAKTYCE JĘZYKOWEJ NA ETAPIE WCZESNOSZKOLNYM, S. 417, OPRAWA BROSZUROWA, B5, OFICYNA WYDAWNICZA UZ, 2009

Ostatnio zauważa się wzrastające w kręgach akademickich zainteresowanie pisaniem w L2, co przejawia się w coraz większej, choć odwrotnie proporcjonalnej do publikacji metodycznych liczbie dysertacji naukowych

przygotowanych w krajach anglojęzycznych (...), które w przeważającym stopniu dotyczą jednak starszych grup wiekowych. Tym bardziej więc zasadne wydaje się stworzenie teoretycznie i empirycznie spójnego modelu wczesnoszkolnej nauki pisania w L2, optymalnie „zagospodarowującego” ciekawość poznawczą dzieci i ich fascynację światem litery i - w związku z tym - zwiększającego oczekiwania nauczyciela wobec ich pisemnej działalności (G. Williams 1998, Hedge 2001, Matsuda 2003). Skonstruowanie takiego modelu jest celem rozważań przedstawionych w tej książce i wynikających z empirycznie udokumentowanego przeświadczenia, że odrębne pisanie jest jedną z najbardziej elementarnych umiejętności, niezbędnych do globalnego rozwoju dziecka i w związku z tym niemożliwych do zignorowania nawet w dobie komputera, która wcale nie musi, a wręcz nie powinna być utożsamiana z fazą oralności wtórnej (Marzano, Playner 2004, Ong 1982).

Epistemologiczną osnową całej, składającej się z trzech części pracy jest *heglowskie* prawo dialektyczne, zgodnie z którym większość zaprezentowanych tu i zinterpretowanych pod kątem pisania L1/L2 koncepcji tworzy swoisty konstrukt tradycyjny, w którym z pozornie sprzecznych tez i antytez (części - pierwsza i druga) wyłania się synteza (część trzecia). Jest ona wynikiem autorskiego wnioskowania na temat możliwości wkomponowania dorobku różnych, zaabsorbowanych rozwojem dziecka teoretyków i badaczy wielu narodowości (...) w ramy wczesnoszkolnej nauki pisania. Zagadnienia związane z dydaktyką językową przedstawione są na tle odpowiednich pojęć i teorii zaczerpniętych z obszarów psychologii poznawczej i rozwojowej, psycholingwistyki, pedagogiki ogólnej, neurofizjologii i neurocybernetyki, jako że koncepcyjne wsparcie tych dyscyplin okazało się konieczne dla wyczerpującego wyjaśnienia celowości wczesnego rozwijania sprawności pisania w L2.

[ze Wstępu]